

UNITAT DOCENT PARC TAULÍ FARMACOLOGIA CLÍNICA - CURS 2017-2018 Dates: Febrer 2018 a Juny 2018	5,5 crèdits Hores presencials: Teòriques: 28 Pràctiques de laboratori clínic: 34 (17 sessions pràctiques de 2 hores)
Professorat Caridad Pontes García* Joaquín Delgadillo Duarte Mònica Gómez-Valent Maria Queralt Gorgas Torner David Vilardell Murillo Roser Vives Vilagut caridad.pontes@uab.cat joaquin.delgadillo@uab.cat mgomezv@tauli.cat mgorgas@tauli.cat dvdvilardell@yahoo.es rvives@tauli.cat *Responsable de l'assignatura. Unitat de Farmacologia Clínica, Servei de Farmàcia. Edifici Taulí Planta -1.	
Aquesta és la Guia Docent específica de l'assignatura per a la Unitat Docent Parc Taulí per al curs 2017-2018. Recomanem consultar també la guia docent de l'assignatura de Farmacologia Clínica de la UAB.	
Objectius i contextualització: - L'assignatura es programa al cinquè curs del Grau de Medicina, quan ja s'han assolit coneixements de patologia general i de l'etiologia, la clínica i el diagnòstic de les principals malalties i síndromes. L'alumne ja té un coneixement dels principis de farmacologia general i coneix els grans grups de medicaments, el seu mecanisme d'acció i els principals efectes desitjats i indesitjats. - Els objectius formatius de l'assignatura consisteixen en proporcionar els elements per aprendre a seleccionar el tractament més adequat per a cada malalt individual mitjançant un procés raonat que suposa valorar l'eficàcia, la toxicitat, la conveniència i el cost de cada opció disponible. Addicionalment, es pretén donar a conèixer la dinàmica dels medicaments a la societat, des de la recerca de noves molècules fins a l'aprovació per part de les autoritats sanitàries i la farmacovigilància després de la comercialització, així com proporcionar els elements necessaris per poder valorar críticament la informació sobre els nous medicaments que es van comercialitzant. - Els coneixements teòrics de l'assignatura es complementen amb activitats pràctiques sobre selecció dels tractaments en malalts amb patologies freqüents, avaluació crítica d'informació sobre nous medicaments, i identificació i valoració de sospites de reaccions adverses a medicaments en malalts concrets.	
Continguts - Farmacologia clínica general. Els medicaments d'ús humà. Fonts d'informació. - Mètodes d'investigació de nous medicaments. L'assaig clínic. Aspectes metodològics i ètics. Avaluació dels efectes dels medicaments. Reaccions adverses i interaccions. - Ús de medicaments en poblacions especials (embaràs, infància i vellesa; insuficiència renal i cardíaca). - Farmacologia social. Principis de farmacoeconomia. - Farmacologia clínica especial – Terapèutica en les patologies més freqüents en atenció primària.	

PROGRAMA ESPECÍFIC	
<u>Classes teòriques</u> <u>Primer parcial</u> 1. Introducció a la farmacologia clínica i terapèutica. Els medicaments d'ús humà 2. Fonts d'informació i referències legals sobre medicaments 3. Procés de desenvolupament i comercialització de medicaments 4. Assaig clínic de medicaments i les seves bases metodològiques (1). 5. Assaig clínic de medicaments i les seves bases metodològiques (2) 6. Farmacocinètica clínica i ajust de la dosi. Avaluació de l'acció i efecte dels medicaments 7. Interaccions farmacològiques d'interès clínic i interaccions entre medicaments i altres compostos 8. Reaccions adverses de medicaments i farmacovigilància. 9. Farmacoepidemiologia. 10. Ús de medicaments en el sistema de salut i les seves implicacions econòmiques. 11. Abús i dependència de medicaments i drogues 12. Farmacologia clínica de l'embaràs i la infància. 13. Farmacologia clínica de la vellesa. 14. Farmacologia Clínica de la insuficiència renal, hepàtica i d'altres processos patològics. 15. Farmacogenètica i medicina personalitzada <u>Segon parcial</u> 16. Terapèutica antiviral 17. Terapèutica antibiòtica 18. Terapèutica cardiovascular 19. Terapèutica de la insuficiència cardíaca 20. Terapèutica del dolor 21. Terapèutica oncològica 22. Regulació de la fertilitat / contracepció 23. Terapèutica farmacològica de les malalties minoritàries 24. Terapèutica anticoagulants i antitrombòtics 25. Terapèutica en patologia digestiva 26. Terapèutica en la patologia genito-urinària 27. Terapèutica de l'osteoporosi i patologia articular 28. Principis de selecció i d'utilització apropiada dels medicaments; repàs i conclusions <u>Pràctiques de laboratori clínic</u> <u>Primer parcial</u> 1. Fonts d'informació en Farmacologia Clínica. 2. Assaig clínic de medicaments i les seves bases metodològiques. Efecte placebo 3. Reaccions adverses de medicaments i farmacovigilància 4. El procés de la selecció dels medicaments. 5. Prescripció de medicaments i el sistema de salut. Publicitat i mitjans de comunicació. Bones pràctiques de prescripció de medicaments. Regulació legal dels medicaments i publicitat farmacèutica 6. Ús de medicaments en poblacions especials (insuficiència renal / hepàtica). <u>Segon parcial</u> 7. Selecció i prescripció d'antibiòtics (infecció urinària i pneumònia). 8. Selecció i prescripció en la hipertensió 9. Selecció i prescripció en la cardiopatia isquèmica 10. Selecció i prescripció en malalties respiratòries 11. Selecció i prescripció en la diabetis mellitus 12. Selecció i prescripció en malalties psiquiàtriques 13. Medicaments genèrics i biosimilars 14. Selecció i prescripció en la demència 15. Selecció i prescripció en el dolor agut i crònic 16. Accés a la innovació terapèutica 17. Medicines alternatives	
Competències, resultats d'aprenentatge i competències transversals	Consultar guia docent general

Metodologia		TREBALL AUTÒNOM (50% total= 69 hores). Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. Preparació de les presentacions i lliuraments. TIPOLOGIES DOCENTS DIRIGIDES: - Teoria (TE). Sessions programades 28 (1h per sessió). - Seminaris de casos clínics (SCC): Grups de 2-10 alumnes . Sessions programades: 17 sessions de 2 hores. Els alumnes, en grups reduïts, discutiran supòsits clínics tipus, sota la direcció d'un tutor. AVALUACIÓ (5% total= 6,5 hores): 2 exàmens parcials i 1 examen de síntesi final. Avaluació continuada dels seminaris.
PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	Avaluació teòrica	Proves objectives de resposta múltiple (test) amb 5 opcions i una sola resposta correcta, on els errors descompten 0,20. Es farà un primer parcial que inclourà la matèria de les lliçons teòriques 1 a 14 i dels seminaris SCC1 a 6. Els alumnes que al primer parcial hagin tret una nota igual o superior a 5,0 sobre 10,0, es consideraran alliberats d'aquests temes. Es farà un segon parcial que inclourà la matèria de les lliçons teòriques 15 a 28 i dels seminaris SCC7 a 17. Els alumnes que al segon parcial hagin tret una nota igual o superior a 5,0 sobre 10,0, es consideraran alliberats d'aquests temes. Tanmateix, hi haurà la possibilitat de fer una prova de síntesi que inclourà la matèria de les totes les lliçons teòriques i seminaris. • Els alumnes que hagin alliberat el primer parcial podran optar per examinar-se únicament de les preguntes sobre la matèria corresponent al segon parcial. Els caldrà treure una nota igual o superior a 5,0 sobre 10,0 en aquesta prova per a superar l'assignatura. • Els alumnes que hagin alliberat el segon parcial podran optar per examinar-se únicament de les preguntes sobre la matèria corresponent al primer parcial. Els caldrà treure una nota igual o superior a 5,0 sobre 10,0 en aquesta prova per a superar l'assignatura. • Els altres alumnes hauran de fer l'examen final complet; per a aquests alumnes, caldrà treure una nota igual o superior a 5,0 sobre 10,0 en cada una de les dues parts de l'examen per a superar l'assignatura. • Notes inferiors a un 5,0 sobre 10 en una prova parcial no podran fer promig amb l'altre parcial ni amb la prova de síntesi. Les preguntes poden fer referència tant a les classes teòriques com als coneixements adquirits als seminaris. No es podrà accedir als exàmens teòrics si hi ha manca d'assistència injustificada a més de 3 pràctiques de laboratori clínic.
	Avaluació pràctica	A totes les sessions pràctiques es registrarà l'assistència. Es farà una avaluació continuada de les 17 pràctiques de laboratori clínic, en base a la preparació prèvia, la participació i els coneixements demostrats durant la pràctica.
CRITERIS D'AVALUACIÓ	Avaluació teòrica	Caldrà haver obtingut un resultat mínim de 5/10 punts a cada prova teòrica per a poder superar l'assignatura. L'avaluació teòrica suposarà un 70% de la nota final.

	Avaluació pràctica	Les avaluacions de les pràctiques suposaran conjuntament un 30% de la nota final. Per tal d'acomodar totes les situacions personals, hi haurà tant grups de matí com de tardes. Un cop assignats <u>no es podran fer canvis sense acord previ amb el professorat</u>. La manca d'assistència injustificada a una activitat pràctica puntuarà "0" punts per a aquella activitat. Per a poder superar l'assignatura <u>caldrà una assistència mínima a 14 de les 17 pràctiques</u>.
QUALIFICACIÓ FINAL		Suma de l'avaluació teòrica (màxim 7 punts) i de l'avaluació pràctica (màxim 3 punts).
DATES AVALUACIONS		05/04/2018 16:00h (1er parcial) 20/06/2018 15:00h (2n parcial) 06/07/2018 15:00h (Síntesi)
PUBLICACIÓ DE QUALIFICACIONS		Tant les qualificacions provisionals com les definitives es publicaran al Campus virtual, junt amb les dates i procediments de revisió de les proves.
LLOC i DATA DE REVISIÓ		A concertar, caldrà fer sol·licitud de dia i hora.

Fonts d'informació (bibliografia recomanada)

Bibliografia de consulta

- Baños JE, Farré M. Principios de Farmacología Clínica, Masson, Barcelona, 2002.
- Flórez J, Armijo JA, Mediavilla A. Farmacología Humana. 6ª ed. Elsevier-Masson, Barcelona, 2013.
- David E. Golan (ed). Principios de farmacología. 3ª ed. Lippincott Williams & Wilkins; Barcelona, 2012.
- Wecker L (ed.) Brody's Human Pharmacology. Molecular to clinical. 5th ed. Mosby Elsevier, Canadà, 2010.
- Rang HP, Dale MM, Ritter JM. Rang y Dale Farmacología. 7ª ed. Elsevier, Barcelona, 2012.

Recursos d'Internet

- Guía Terapéutica en atención primaria (SEMFyC) (<http://guiaterapeutica.net/>)
- Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios: (informació legal sobre medicaments comercialitzats)
 - Pàgina inicial: (<https://www.aemps.gob.es/>)
 - CIMA (fitxes tècniques):
<https://www.aemps.gob.es/cima/fichasTecnicas.do?metodo=detalleFormhasTecnicas.do?metodo=detalleForm>
- European Medicines Agency (EMA) (<http://www.ema.europa.eu/ema/>)
- CatSalut: <http://catsalut.gencat.cat/ca/proveidors-professionals/farmacia-medicaments/>
 - Pautes d'harmonització: <http://catsalut.gencat.cat/ca/proveidors-professionals/farmacia-medicaments/programa-harmonitzacio-farmacoterapeutica/pautes-harmonitzacio-farmacoterapeutica/>
 - Informes de fàrmacs: <http://catsalut.gencat.cat/ca/proveidors-professionals/farmacia-medicaments/programa-harmonitzacio-farmacoterapeutica/informes-avaluacio-acords-medicaments-harmonitzats/a-z/>
- Atenció primària basada en l'evidència (ICS): <http://www.ics.gencat.cat/3clics/main.php>
- Guia de la Bona Prescripció (<http://www.icf.uab.es/universidad/gbp/catala/gbpc.pdf>)
- Vademecum (<http://www.vademecum.es/>) (informació comercial sobre medicaments comercialitzats)